

Przedpłata :
(za egzemplarze nieobowiązkowe)
kwartal. 300
Miesięcz. 100

ORĘDOWNIK POWIATOWY

wychodzi co soboty
(oprócz wydań nadzwyczajnych).

Cena ogłoszeń
za wiersz nuparelowy lub
jego miejsce -
mkp. — 40,—
wiersz reklamy
mkp. — 50,—

ADMINISTRACJA : ZAKŁAD GRAFICZNY — KROTOSZYN, ULICA PIASTOWSKA L. 24. TELEFON L. 143.

REDAKCJA DZIAŁU URZĘDOWEGO — STAROSTWO W KROTOSZYNIE. — TELEFON 60.

Dział urzędowy.

Wybory do Sejmu i Senatu.

W składzie osobowym poszczególnych komisji Wyborczych w powiecie Krotoszyńskim, podanym do publicznej wiadomości w ogłoszeniu mojem z daty Ostrow, dnia 6 września br., nastąpiły niżej wywienione zmiany.

Podając je do publicznej wiadomości ogłaszam co następuje:

OBWÓD NR. 3 KROTOSZYN M. III.

Zastępcą Przewodniczącego jest Franciszek Ciesielski, restaurator w Krotoszynie, ul. Ostrowska 19 (w miejsce Wincentego Tokarskiego).

OBWÓD NR. 5 KROTOSZYN M. V.

Zastępcą Przewodniczącego jest Walenty Jelinowski, bankowiec w Krotoszynie, ul. Kościuszki (w miejsce Józefa Gąsiorkiewicza).

OBWÓD NR. 7. KROTOSZYN M. VII.

Pierwszym zastępcą członka jest Witold Sowiński, kupiec w Krotoszynie, ul. Mickiewicza 6 (w miejsce Jana Kościelnika).

OBWÓD NR. 44 NOWAWIEŚ.

Przewodniczącym jest Stanisław Biernat, gosp. w Nowejwi (w miejsce Marjana Biestka), a zastępcą przewodniczącego jest Józef Wałęsa, sołtys w Nowejwi (w miejsce Stanisława Biernata).

OBWÓD NR. 57 GŁOGÓW.

Przewodniczącym jest Tadeusz Stock, zarządca dóbr z Głogowa — dworu (w miejsce Sylwestra Tomiaka), a zastępcą przewodniczącego zaś Wawrzyniec Dzierła, nauczyciel w Głogowie (w miejsce Juliusza Kuczowskiego).

Ostrow, dnia 21 października 1922 r.

(—) A. Gatnikiewicz.

Przewodn. Okręg. Kom. Wyb. 252

Obwieszczenie.

Na zasadzie art. 12 Ustawy z dnia 21 lutego 1922 r. (Dz. Ustaw Nr. 21 poz. 166) o obowiązku odstępowania zwierząt pociągowych i wozów na rzecz Państwa i art. 56, 57, 58 i 59 rozporządzenia wykonawczego do powyższej ustawy (Dz. Ustaw nr. 36 poz. 310) i stosownie do zarządzenia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z 18 sierpnia 1922 r. N. AW. 1521, wydanego w porozumieniu z Ministerstwem Spraw Wojskowych, zarządza się na terenie Województwa Poznańskiego spis wszelkich wozów, poruszonych siłą motorową lub ludzką, będących w posiadaniu osób i instytucji cywilnych, mianowicie:

1. wszelkiego rodzaju samochodów tak osobowych jak i ciężarowych,
2. motocykli,
3. przyczepek,
4. traktorów.
5. rowerów.

A. Posiadacze wyżej wymienionych przedmiotów względnie mający je w przechowaniu winni najpóźniej do dn. 13 listopada 1922 r. złożyć w urządzie gminnym lub Magistracie miejsca swego zamieszkania wypełnioną deklarację przepisanej wzoru w dwóch egzemplarzach na blankietach, które otrzyma można bezpłatnie w tymże urządzie gminnym lub Magistracie.

B. Od obowiązku przedłożenia deklaracji wolne są tylko osoby, wymienione w art. 7 Ustawy z 21. 2. 1922 r. (Dz. Ustaw nr. 21 poz. 166) oraz posiadacze samochodów pożarnych, wyciągowych i traktorów, stanowiących z pługiem jedną całość (art 66 rozp. wykonawczego do pow. Ustawy Dz. Ustaw nr. 36 poz. 310).

C. Osoby uchylające się od przedłożenia deklaracji lub podając niezgodne ze stanem rzeczywistości szczegóły,

będą karane w myśl art. 28 ustawy z dnia 21 lutego 1922 r. (Dz. Ustaw nr. 21 poz. 166).

Uwaga: Za wozy poruszane siłą motorową lub ludzką uważać należy wszelkiego rodzaju samochody, motocykle, przyczepki, traktory i rowery wraz ze znajdującymi się w posiadaniu właściciela względnie posiadacza narzędziami, częściami zamiennymi, akcesorjami, gumami oraz innymi przedmiotami przeznaczonymi do ich utrzymania i użytkowania. L. dz. 9419 22 HA.

Poznań, dnia 28 września 1922 r,

Wojewoda

(—) Dr. Celichowski.

Powyższe podają do wiadomości i ścisłego wykonania. Równocześnie wysłałem wszystkim gminom plakaty równobrzmiące do rozplakatowania.

Krotoszyn, dnia 23 października 1922 r.

Starosta.

250

Zmiana w obwodach położnych powiatowych.

Obwodowej położnej p. Władysławie Migajowej z Koźmińca powierzyłem obwód położniczy w Dobrzycy na miejsce wyprowadzającej się do Niemiec położnej Kättke.

Do tego obwodu należą gminy Dobrzyca, Klonowo, Lutynka, Sośnica, Sośniczka, Strzyżew, Sośniczyna, Izbiczno i dwory Klonowo i Lutynia.

Aż do obsadzenia posady położnej powiatowej w Koźmińcu będzie położna powiatowa w Dobrzycy obsługiwać także ten obwód. Folożna powiatowa w Ligocie będzie także uprawiana i obowiązana na wezwanie interesowanych przybywać z pomocą w obwodzie Koźmińcie.

Krotoszyn, d. 16 października 1922 r.

Przewodniczący Wydziału Powiatowego

Napomoc repatryjantom i inwalidom.

Towarzystwo Miłośników Sceny w Krotoszynie przekazało Komitetowi Sejmikowemu dla pomocy repatryjantom i inwalidom 50.000 mk. jako czysty dochód z urzędzonego dnia 15 bm. przedstawienia na Strzelnicy o podniosłej treści patryjotycznej.

Za tę znaczną ofiarę, połączoną z trudami osobistymi składam wszystkim członkom Towarzystwa imieniem Komitetu serdeczne podziękowanie.

Krotoszyn, d. 21 października 1922 r.
Starosta, Dr. Dalbor. 247

Zezwolenie na kweste.

Pan Wojewoda w Poznaniu zezwolił Towarzystwu Polskiemu Żalobnikom Krzyża na urządzenie kwesty ulicznej na rzecz moglił naszych bohaterów na obszarze całego Województwa Poznańskiego w czasie od 1 listopada do 8 listopada br. włącznie.

Zbierający winni być zaopatrzeni w odpowiednie legitymacje zaświadczone przez miejscowe Urzędy policyjne oraz w puszki zamknięte i opieczętowane.

Krotoszyn, d. 24 października 1922 r.
Starosta. 257

Uchylenie zarządzenia.

W myśl art. 2 i 5 rozp. o zarządzeniu Sądów pokoju w h. dzielnicy pruskiej z 15 XII 1919 (Tyg. Urzęd. nr. 70 str. 416) i art. 6 rozp. o organizacji sądownictwa Karnego w byłej dzielnicy prusk. z 15 XII. 1919 (Tyg. Urzęd. nr. 70 strona 414) ławników dla Sądów pokoju i sędziów niezawodowych dla Izby Karnych Sądu okręgowego po wysłuchaniu władz administracyjnych.

Tymi przepisami uchylony został sposób wyboru ławników przewidzianych w § 36 i nast. pruskiej ustawy o organizacji sądownictwa z 17 5. 1896 (R. G. Bl. str. 371).

Uchylam z tego powodu zarządzenie moje z 19 9. rb. L. dz. 2575 22 i w przyszłości nie będzie się przysyłać do sądu spisu osób, które powołane być mogą na wyżej wskazane urzędy.

Krotoszyn, dnia 20 października 1922 r.
Przewodniczący Wydziału Powiatowego.

Podwyższenie taryfy towarowej na Kolejce Krotoszyn—Pleszew.

Od dnia 1. listopada b. r. podwyższa się obecnie obowiązującą taryfę towarową na Kolejce powiatowej Krotoszyn—Pleszew o 50%.

Krotoszyn, d. 24 października 1922 r.

Przewodniczący Komisji Kolejki
Powiatowej. 254

Obwód kominiański w Dobrzycy

powierzam z dniem 1. listopada 1922 r. p. Edmundowi Budzyńskiemu mistrzowi kominiańskiemu z Kaszczor powiatu Wolsztyńskiego. Wobec tego zwalniam z tym terminem z tego obwodu p. Sobiejewskiego, któremu ten obwód przejściowo powierzyłem.

Krotoszyn, d. 21 października 1922 r.
Starosta. 256

Podziękowanie.

Wskutek mej odezwy wystosowanej do gmin, aby uchwaliły na dom sierót w Zdunach po zlikwidowaniu Polsko Amerykańskiego Komitetu Pomocy Dzieciom pewne zasilki na utrzymanie sierocińca, wstawiły niżej podane gminy obwodu Komisaarskiego Krotoszyn-północ w budżet tegoroczny następujące sumy:

Gmina Benice	6000 mk.
„ Chwałki	1500 „
„ Grębów	7000 „
„ Maciejew	5000 „
„ Trzemeszno	5000 „
„ Rozdrażew	10 000 „
„ Rozdrażewko	2000 „
„ Wolenice	1000 „
„ Henryków	1000 „
razem:	38 500 mk.

w imieniu sierót powierzonych opiece publicznej w Zdunach, dziękuję gminom, które okazały zrozumienie tego szlachetnego zadania i oczekuję z innych obwodów powiatu również dodatniego rezultatu.

Krotoszyn, d. 20 października 1922 r.
Starosta. 253

Niżej podani stawili wniosek o wyjazd do Niemiec na stałe.
Horand Henryk Koźminiec z familją
Mendel Fryderyke Krotoszyn
Guttman Berta „ „
Scharf Ernst „ z familją
Loba Józef Zduny.

Krotoszyn, dnia 26 października 1922 r.

Starosta.

Bojówki na wiecach przedwyborczych są niedozwolone!

Na niektórych wiecach pojawiają się w charakterze czynnym z pośród poszczególnych partii wyłonione „Straże bezpieczeństwa“ i t. p., zaopatrzone często nawet w oficjalne opaski z napisem i zachowujące się często prowokacyjnie oraz dopuszczające się terroru na oponentach wiecowych.

O ile dozwolone są stráže porządkowe, wyłonione przez przyzwydium wiecowa z pośród zgromadzonych uczestników wiecu, która posiadają charakter wyłącznie tymczasowy i przypadkowy, — o tyle są stanowczo zakazane wspomniane wyżej „straże bezpieczeństwa“, posiadające charakter jakiejś organizacji stałej, które z góry rozsyłają swych członków na odnośne zebrania wiecowe z wyraźną instrukcją czynnego tłumienia opozycji lub rozbijania zgromadzeń przeciwnych partji. W takich razach jeżeli zajdą wypadki zaburzeń tak, że zmuszona jest interwenjować policja, członków owych prowokatorskich, czy terrorystycznych „Straży bezp.“ będzie winna notować i pociągać do odpowiedzialności sądowej.

Organom policyjnym polecam ściśle stosowania się do tego zarządzenia.

Krotoszyn, dnia 27 października 1922 r.
Starosta.

Szkolnictwo powszechnie.

1. Od 1 listopada rb. otrzymują pp. Nauczyciele i Nauczycielki wszelkie pobory wprost z Kasy Skarbowej w Poznaniu przez P. K. O. (Lizaj począwszy).

a) W wypadkach dłuższej nieobecności n. p. podczas wakacji celem zapewnienia sobie terminowej wypłaty poborów winny siły nauczycielskie składać w swoim właściwym urzędzie pocztowym dokładny adres miejsca pobytu wraz z urzędem pocztowym, prosząc o przekazanie pieniędzy, tamtąd, lub

b) w razie opuszczenia miejsca urzędowania na krótszy czas, poprosić swój urząd pocztowy, aby zatrzymał pieniądze aż do powrotu. Po powrocie winna zainteresowana osoba udać się niezwłocznie do swego urzędu pocztowego po odbiór należności, bo w przeciwnym razie odesłały urząd pocztowy pieniądze do P. K. O. a wypłaty opóźniłyby się o 3 do 4 tygodni.

2. Przesłanie kompletnie przero-bionych programów oczekują do 5-go listopada b. r.

255
Krotoszyn, dn. 24 października 1922 r.

Powiatowa Inspekcja Szkolna.

(—) Pfondt.

Obwieszczenie

w przedmiocie wyznaczenia terminu do składania deklaracji do wymiaru dodatkowego podatku przemysłowego dla przedsiębiorstw nieobowiązanych do składania publicznych sprawozdań.

Na zasadzie par. 37 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 30 stycznia 1922 roku (Dz. U. R. P. nr. 18, poz. 150) wyznacza niniejszem Wielkopolska Izba Skarbowa dla przedsiębiorstw nieobowiązanych do składania publicznych sprawozdań, położonych w jej okręgu, termin do składania deklaracji do wymiaru procentowego podatku od zysku na rok podatkowy 1922 do dnia 15-go listopada 1922 włącznie.

Objaśnienia co do sposobu wypełnienia i składania deklaracji są pomieszczone na blankietach deklaracyjnych, które otrzymuje się bezpłatnie w Urzędzie Skarbowym podatków bezpośrednich, dokąd należy się po nie zwracać. Zaznacza się, że Urząd Skarbowy nie jest zobowiązany do przyjmowania deklaracji do protokołu, wobec czego płatnicy powinni wypełnić blankiety sami.

Obowiązkowi złożenia deklaracji podlegają:

- a) wszystkie przedsiębiorstwa handlowe I. i II. kategorii, oraz te przedsiębiorstwa III. kategorii, które są położone w miejscowościach pierwszych trzech klas;
- b) wszystkie przedsiębiorstwa przemysłowe I., II., III., IV. i V. kategorii, oraz te przedsiębiorstwa VI. kategorii, które są położone w miejscowościach pierwszych trzech klas;
- c) wszystkie osobiste zajęcia przemysłowe, zaliczone do kategorii II, III i IV;
- d) wszystkie samodzielne wolne zajęcia zawodowe, wymienione w ustępie 2 gim art. 90 ust. o państw. podatku przemysłowym, a zatem lekarze, dentyści, lekarze weterynarii, felczerzy, adwokaci, obrońcy sądowi, notariusze, wydawcy pism periodycznych, literaci, artyści, architekci, inżynierowie, technicy, chemicy, ajenci.

Deklaracja ma być złożona oddzielnie co do każdego przedsiębiorstwa lub osobistego zajęcia.

Płatnicy, którzy bez powodów uwzględnienia godnych nie złożą dekla-

racji w oznaczonym powyżej terminie, jako też ci, którzy nie zamieszczą w deklaracjach wiadomości niezbędnych do określenia obrotów i zysków z przedsiębiorstw i osobistych zajęć, ulegną grzywnie do 10 000 mk. (art. 132 ustawy).

Ktoby w celu uchylecia się od podatku złożył w deklaracji nieprawdziwe zeznanie, jakoteż ten, ktoby w wyjaśnieniach do deklaracji podał nieprawdziwe wiadomości, mogące się przyczynić do udaremnienia wymiaru albo uszczuplenia ustawowo się należącego podatku, ulegnie karze pieniężnej od dwukrotnej do dwudziestokrotnej sumy należności podatkowej, albo karze pozbawienia wolności do 3 miesięcy, a oprócz tego zobowiązany będzie do uszczerbienia niewymierzonego lub uszczuplonego podatku (art. 137 ustawy).

Powyższy obowiązek złożenia deklaracji nie dotyczy przedsiębiorstw, obowiązanych do składania publicznych sprawozdań, do których w myśl par. 17 wspomnianego powyżej rozporządzenia Ministra Skarbu zalicza się:

- a) przedsiębiorstwa handlowe i przemysłowe, należące do towarzystw akcyjnych i udziałowych, do spółek z ograniczoną odpowiedzialnością i innych tego rodzaju spółek, a w tej liczbie i do towarzystw spółdzielczych;
- b) akcyjne banki handlowe i ziemskie, lombardy;
- c) towarzystwa kredytowe miejskie i ziemskie, oraz towarzystwa wzajemnego kredytu;
- d) samorządowo banki lombardy, towarzystwa i kasy pożyczkowo-oszczędnościowe, oraz wszystkie inne instytucje kredytowe i wszystkie przedsiębiorstwa, które na zasadzie ich statutów lub zastępujących je przepisów obowiązujących są ogłaszać sprawozdania o swoich operacjach lub też przedstawiać sprawozdania do zatwierdzenia walnemu zgromadzeniu, albo innemu organowi, powołanemu w myśl statutu do tego zatwierdzenia.

Do tych przedsiębiorstw odnoszą się postanowienia art. 66—89 ust. o państw. pod. przem., zwłaszcza art. 78, 80, 81 i par. 168 instrukcji Ministra Skarbu z 4 lutego 1922 (Dz. Urz. M. S. nr. 9), jakoteż postanowienia karne art. 131 i 136 ustawy. 249

L. dz. 3366/22 II b. Gen. nr. 107.
Poznań, dnia 11 października 1922 r.
Wielkopolska Izba Skarbowa.

Zgłaszanie zwierząt domowych dla uzyskania świadectw zdrowotności.

Wszelkie transporty zwierząt domowych, dla których potrzebne są urzędowe świadectwa zdrowotności, winny być zgłaszane dobę przed załadowaniem powiatowemu lekarzowi weterynaryjnemu.

Ogłędziny zwierząt i wystawienie świadectw odbywa się dziennie w godzinach urzędowych między 9-tą a 15-tą najdalej jednak do godziny 17-ej, do której to pory wszystkie zwierzęta, mające być załadowane muszą bezwarunkowo znajdować się na miejscu załadowania. Za niestosowanie się do powyższego, konsekwencje poniosą interesowani, gdyż nie będą mogli uzyskać na oznaczoną porę świadectw zdrowotności, co pociąga za sobą wstrzymanie transportów zwierzęcych przez władze kolejowe.

Krotoszyn, dnia 16 października 1922 r.

Henryk Buchta

powiatowy lekarz weterynaryjny.

Ogłoszenie.

Po myśli art. 123 umowy zawartej między Polską a Wolnym miastem Gdańskiem z dnia 9 listopada 1920 r. skazani przez Sądy Gdańskie obywatele polscy, przeciw którym postępowanie karne zawisło już w chwili przejścia wymiaru sprawiedliwości tj. w dniu 1 lutego 1920 r. do których odnosi się odpowiednie warunki przejścia ścigania karnego, wskazane w art. 123 ustępach 1 lub 2 powołanej umowy mogą żądać, aby wykonanie kary przekazane władzom polskim. Wzywa się intensownych, by do dni 8 przedłożyli tutejszej Prokuraturze wszelkie daty dotrzebne do żądania przejścia wykonania kary przez władze polskie.

Ostrów, dnia 12 października 1922 r.

Prokurator przy Sądzie Okręgowym

Biuro Powiatowego Lekarza Weterynaryjnego.

Mieszkanie moje przy ul. Benickiej zmieniłem i mieżkam odtąd w Rzeźni Miejskiej ulica Kobylińskiej 14 (Nr. telef. 42).

Krotoszyn, dnia 16 października 1922 r.

Henryk Buchta

powiatowy lekarz weterynaryjny.

Dział ogłoszeniowy

STATUT Związku Komunalnych Kas Oszczędności w Poznaniu.

ROZDZIAŁ I.

Cel, siedziba i zakres działalności.

§ 1.

Związek Komunalnych Kas Oszczędności w Poznaniu utworzony jako stowarzyszenie związków komunalnych na zasadzie prawa o związkach użyteczności publicznej z dnia 19 lipca 1911 r. (prawa o związkach celowych) ma na celu ułatwienie bezgotówkowych obrotów pieniężnych oraz regulowanie takowych pomiędzy kasami członków Związku, załatwienie ich zleceń natury pieniężnej oraz popieranie kredytu komunalnego.

§ 2.

W zakresie działalności Związku Komunalnych Kas Oszczędności leży również:

- popieranie wszelkich wspólnych interesów Kas Oszczędności, należących do Związku,
- współdziałanie w organizowaniu i prowadzeniu Komunalnych Kas kas Oszczędności,
- rozpoznawanie spraw związanych z potrzebami Kas Oszczędności oraz
- podejmowanie rewizji rachunków Oszczędności.

§ 3.

Dla urzeczywistnienia wymienionych powyżej celów Związek otwiera w

miejscu swojej siedziby instytucję pod nazwą Banku Komunalnych Kas Oszczędności, którego czynności określać szczegółowo osobny regulamin.

§ 4.

Siedzibą Związku jest m. Poznań.

ROZDZIAŁ II.

Fundusze Związku.

§ 5.

Funduszu stałego w formie kapitału zakładowego Związek nie posiada, natomiast jest odpowiedzialny za wszelkie zobowiązania na zewnątrz, za które wobec Związku odpowiadają całym swoim majątkiem jego członkowie i to w stosunku do sumy posiadanych przez nich w ostatnim roku obrachunkowym wkładów oszczędnościowych zaokrąglon. do 100.000,— mk. wwyż. Dla członków nie posiadających Kas Oszczędności przyjmuje się za podstawę liczbę ludności danego okręgu, przyczem każde 500 dusz równa się 100.000,— mk. wkładów.

§ 6.

Kapitał rezerwowy tworzy się a) z corocznych potrąceń z czystych zysków b) z procentów od tego kapitału c) z zysków na kursach.

§ 7.

Wolne kapitały winne być lokowane według zasad przyjętych dla lokaty kapitałów Kas Oszczędności w walorach dających się łatwo zrealizować.

§ 8.

Kapitał rezerwowy winien być umieszczony w papierach państwowych i złożony do przechowania w Banku Polskim.

ROZDZIAŁ III.

Członkowie, ich prawa i obowiązki.

§ 9.

Członkiem Związku Komunalnych Kas Oszczędności może być każdy Związek wymieniony w § 1 prawa o związkach celowych z dnia 19-go lipca 1911 roku, istniejący na ziemiach b. zab. pruskiego.

§ 10.

Członków Związku Komunalnych Kas Oszczędności przyjmuje Zarząd na podstawie pisemnej deklaracji, potwierdzonej przez odnośny Wojewódzki Sąd Administracyjny. O ile przystąpienie do Związku następuje po zgromadzeniu kapitału rezerwowego, przyjęcie na członka może być uzależnione od wpłaty odpowiedniej sumy tytułem udziału, wpływającego do kapitału rezerwowego.

§ 11.

Członkowie związku Komunalnych Kas Oszczędności odpowiadają za zobowiązania Związku według przepisów § 5 oraz ponoszą wszelkie koszty u-

W czwartek, dnia 26-go października 1922, o godzinie 9-ej rano, zmarł nagle na udar serca mój najdroższy mąż, nasz ukochany ojciec, brat i wuj ś. p.

inżynier

Jan Grellus

inspektor przemysłu.

Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek, dnia 30-go b. m. o godz. 4-ej po południu w Gnieźnie do grobowca familijnego. Nazajutrz msza św. — o godzinie 4-ej po południu.

W smutku pogrążona

żona z dziećmi wraz z rodziną Sielskich.

Poznań, Inowrocław, Gniezno, Krotoszyn, dnia 26.10. 1922.

Otworzyliśmy

„ROLNIK”

w Koźmińcu

przy kościele ewangelickim
i prosimy uprzejmie o poparcie
naszego nowo-otworzonego
przedsiębiorstwa

👉 Płacimy najwyższe ceny dzienne. 👈

Z szacunkim

Rozbicki i Jędrzak.

Piekarnia na wsi

położona w pobliżu miasta, z ładnym domem
mieszkalnym i chlewami, z małym ogrodem
do sprzedania. Kautsch-Sierakowo 21. p. Rawicz